

PRÁVA PACIENTŮ

Dle zákona 372/2011 Sb. o zdravotních službách a podmínkách jejich poskytování v platném znění, má pacient právo:

- ✓ na vyslovení svobodného a informovaného souhlasu s poskytováním zdravotních služeb s možností svůj souhlas kdykoliv odvolat. To se netýká situací, kdy zdravotní služby mohou být dle zákona poskytovány bez souhlasu (např. zdravotní stav neumožňuje souhlas vyslovit, je nařízena povinná izolace/karanténa a další situace vymezené zákonem).
- ✓ na poskytování zdravotních služeb na náležitě odborné úrovni, tzn. podle pravidel vědy a uznávaných medicínských postupů, při respektování individuality pacienta, s ohledem na konkrétní podmínky a objektivní možnosti.
- ✓ na úctu, důstojné zacházení, na ohleduplnost a respektování soukromí při poskytování zdravotních služeb, a to v souladu s charakterem zdravotních služeb.
- ✓ zvolit si zdravotnické zařízení, které odpovídá jeho potřebám, kromě zákonem stanovených výjimek.
- ✓ vyžádat si konzultační služby od jiného zdravotnického zařízení/zdravotnického pracovníka, kromě zákonem stanovených výjimek.
- ✓ být seznámen s Vnitřním řádem nemocnice, který je viditelně umístěný ve společných prostorách nemocnice.
- ✓ na nepřetržitou přítomnost zákonného zástupce/osoby určené zástupcem, pěstouna, opatrovníka nebo jiné osoby určené soudem, nenaruší-li přítomnost těchto osob poskytování zdravotních služeb.
- ✓ na přítomnost osoby blízké nebo osoby určené pacientem, a to v souladu s Vnitřním řádem a nenaruší-li přítomnost těchto osob poskytování zdravotních služeb
- ✓ být předem informován o ceně poskytovaných zdravotních služeb nehrazených nebo částečně hrazených z veřejného zdravotního pojištění a o způsobu jejich úhrady.
- ✓ znát jména a příjmení zdravotnických pracovníků, jiných odborných pracovníků a studentů/ stážistů přímo zúčastněných na poskytování péče.
- ✓ odmítnout přítomnost osob, které nejsou na poskytování péče přímo zúčastněny, např. studentů a stážistů.
- ✓ přijímat návštěvy s ohledem na svůj zdravotní stav, v souladu s Vnitřním řádem tak, aby neporušoval/a práva ostatních pacientů,
- ✓ přijímat v průběhu hospitalizace duchovní péči a podporu od duchovních církví a náboženských společností registrovaných v ČR a způsobem, který nebude porušovat práva ostatních pacientů,
- ✓ na poskytování zdravotních služeb v co nejméně omezujícím prostředí při zajištění kvality a bezpečí.
- ✓ dorozumívat se způsobem pro něj srozumitelným a dorozumívacími prostředky, které si sám zvolí, včetně způsobů založených na tlumočení druhou osobou.
- ✓ na doprovod a přítomnost vodícího nebo asistenčního psa a to tak, aby nebyla porušována práva ostatních pacientů
- ✓ na poskytnutí veškerých informací o svém zdravotním stavu, na nahlížení do zdravotnické dokumentace v přítomnosti zdravotnického pracovníka a za předpokladu, že to nenaruší poskytování zdravotních služeb, a na pořízení výpisů nebo kopií zdravotnické dokumentace. Pro pořízení výpisu nebo kopie stanoví zákon lhůtu 30 dnů od obdržení žádosti.
- ✓ na určení kontaktní osoby pro poskytování informací o jeho zdravotním stavu, včetně rozsahu poskytovaných informací. Může také určit, zda tyto osoby mohou nahlížet do jeho zdravotnické dokumentace nebo do jiných zápisů vztahujících se k jeho zdravotnímu stavu, a zda si mohou pořizovat výpisy nebo kopie těchto dokumentů. Má rovněž právo vyslovit zákaz poskytování informací určeným osobám. Vyslovením zákazu přístupu do zdravotnické dokumentace však nemůže vyloučit přístup

stránka 1 (celkem 2)

k dokumentaci u těch osob, které na to mají nárok ze zákona (například orgány sociálního zabezpečení, soudní znalci, Policie ČR se souhlasem soudce nebo další zákonem stanovené osoby). Určení osob nebo vyslovení zákazu poskytovat informace o zdravotním stavu může kdykoliv odvolat.

- ✓ vzdát se podání informace o svém zdravotním stavu, popřípadě může určit, které osobě má být informace podána, jsou-li splněny zákonné podmínky.
- ✓ vyjádřit nespokojenost s průběhem poskytování zdravotních služeb formou stížnosti (písemně, ústně, osobně).
- ✓ při přijetí do péče (nebo kdykoliv poté) určit osoby, které mohou vyslovit souhlas nebo nesouhlas s poskytováním zdravotních služeb (tzv. zástupný souhlas), pro případy a situace, kdy nebude schopen tento souhlas nebo nesouhlas vyslovit sám z důvodu svého zdravotního stavu a nepůjde o zdravotní služby, které lze poskytnout bez souhlasu. Není-li takové osoby nebo není-li dosažitelná, bude vyžadován souhlas manžela nebo registrovaného partnera, není-li takové osoby nebo není-li dosažitelná, vyžaduje se souhlas rodiče, není-li takové nebo není-li dosažitelná, vyžaduje se souhlas jiné osoby blízké způsobilé k právním úkonům, pokud je známa. Zástupný souhlas se netýká neodkladné péče.
- ✓ pro případ, kdyby se dostal do takového zdravotního stavu, ve kterém nebude schopen vyslovit souhlas nebo nesouhlas s poskytnutím zdravotních služeb a způsobem jejich poskytnutí, tento souhlas nebo nesouhlas předem vyslovit (tzv. dříve vyslovené přání). Pacient může učinit dříve vyslovené přání také při přijetí do péče nemocnice nebo kdykoliv v průběhu hospitalizace, a to pro poskytování zdravotních služeb zajišťovaných v nemocnici. V některých případech zákon dříve vyslovené přání neumožňuje (např. u dětí anebo pokud by přání např. vedlo k aktivnímu způsobení smrti).

POVINNOSTI PACIENTŮ

Pacient je dle zákona 372/2011 Sb. o zdravotních službách při poskytování zdravotních služeb povinen:

- ✓ dodržovat navržený individuální léčebný postup, pokud s poskytováním zdravotních služeb vyslovil souhlas,
- ✓ řídit se Vnitřním řádem nemocnice,
- ✓ uhradit poskytovateli cenu poskytnutých zdravotních služeb nehrazených nebo částečně hrazených z veřejného zdravotního pojištění nebo jiných zdrojů, které mu byly poskytnuty s jeho souhlasem,
- ✓ pravdivě informovat ošetřujícího zdravotnického pracovníka o dosavadním vývoji zdravotního stavu, včetně informací o infekčních a přenosných nemocech, o zdravotních službách poskytovaných jinými poskytovateli, o užívání léčivých přípravků, včetně užívání návykových látek, a dalších skutečnostech podstatných pro poskytování zdravotních služeb,
- ✓ nepožívat během hospitalizace alkohol nebo jiné návykové látky a podrobit se na základě rozhodnutí ošetřujícího lékaře v odůvodněných případech vyšetřením za účelem prokázání, zda je nebo není pod vlivem alkoholu nebo jiných návykových látek.
- ✓ Povinnosti podle předchozích bodů náleží také zákonnému zástupci pacienta. Zákonný zástupce pacienta je povinen vytvořit podmínky pro splnění povinností pacientem.

Uvedená práva a povinnosti pacientů se vztahují také na zákonného zástupce pacienta nebo jeho opatrovníky, pěstouny či osoby určené pacientem.

Práva a povinnosti zákonného zástupce náleží podle platné legislativy též:

- pěstounovi nebo jiné pečující osobě,
- statutárnímu orgánu nebo jím pověřené osobě dětského domova pro děti do 3 let věku,
- školskému zařízení pro výkon ústavní nebo ochranné výchovy nebo
- zařízení sociálních služeb poskytující pobytové služby, byla-li soudem nařízena ústavní nebo uložena ochranná výchova, nebo
- zařízení pro děti vyžadující okamžitou pomoc, jde-li o děti svěřené do péče tohoto zařízení na základě rozhodnutí soudu.

